

Jaarverslag Limburg 2017

Dit jaarverslag preciseert het werk van de contactpunten in Limburg in 2017. De lokale contactpunten uit de regio voeren hun taken uit vanuit het samenwerkingsakkoord met de Vlaamse centrumsteden. De verschillende activiteiten, de meldingen en enkele dossiers komen aan bod.

Mei 2018

Voor gelijke kansen.
Tegen discriminatie.

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
Cijfers.....	4
MELDINGEN 2017	4
Plaats feiten in provincie Limburg	4
DOSSIERS 2017	7
Plaats feiten in provincie Limburg	7
Onderhandelde oplossingen	11
Netwerken, preventieve acties en vormingen	12
Unia Regio Genk	12
Netwerken	12
Zelf organiseren of meewerken aan preventieve acties en vormingen.....	12
Analyseren, rapporteren en geven van lokale beleidsaanbevelingen	13
Unia Regio Hasselt.....	13
Netwerken.....	13
Zelf organiseren of meewerken aan preventieve acties en vormingen.....	14
Unia contactpunt Hasselt gaf ook vormingen. Hier volgen de belangrijkste:.....	15
Analyseren, rapporteren en geven van lokale beleidsaanbevelingen	15
Methodologie	16

Voorwoord

In 2018 bestaat Unia 25 jaar. In die 25 jaar hebben we veel bereikt. Dat deden we samen met vele anderen: middenveldorganisaties, deskundigen, politici, lokale overheden en internationale organisaties. Veel burgers willen een einde aan de ongelijkheid maken. De strijd tegen discriminatie is nu uitgegroeid tot een maatschappelijk doel dat veel mensen nastreven.

Tegelijk was het afgelopen jaar op alle vlakken heel bewogen

Veel mensen hebben de neiging om zich af te zetten tegen deze samenleving, die ze als vijandig beschouwen. Maar er zijn ook mensen die aangeven dat ze iets anders willen en die blijf geven van optimisme. Ook voor Unia is het afgelopen jaar niet rimpelloos verlopen en werd onze opdracht in vraag gesteld.

Als onafhankelijke overheidsdienst waakt Unia over rechten, niet over belangen. We komen in 2017 tot dezelfde slotsom als de commissie van experts die het evaluatieverslag van de antidiscriminatiewetgeving voorbereidt: België heeft één van de meest sluitende antidiscriminatiewetgevingen in Europa, maar slaagt er niet in om de nodige maatregelen te nemen om dat recht op gelijkheid en non-discriminatie in de praktijk te brengen.

Meer meldingen

Unia registreerde in 2016 20% meer individuele meldingen dan in 2015. In 2017 nam dat met 4,7% toe. Steeds meer burgers vinden de weg naar Unia dankzij onze lokale contactpunten en onze inspanningen om vlotter bereikbaar te zijn. Deze cijfers wijzen erop dat de spanningen in onze samenleving aanhouden en wellicht zelfs nog toenemen.

Iedereen heeft het gemerkt: de discussie over diversiteit en vooral over personen van niet-Belgische origine wordt bitsiger. Zo'n retoriek houdt de verdeeldheid in stand. 2018 en 2019 zijn verkiezingsjaren, met alle verbale excessen van dien.

Unia vraagt politieke partijen om de spanningen in de samenleving niet te verscherpen. En om de diversiteitskwestie, die ongetwijfeld op de politieke agenda komt, niet te laten vervallen in ellenlange preken over identiteit. Het lijkt ons meer dan ooit een absolute noodzaak om het samenleven opnieuw een centrale plaats in het debat te geven.

Els Keytsman Patrick Charlier

Directeur Directeur

Cijfers

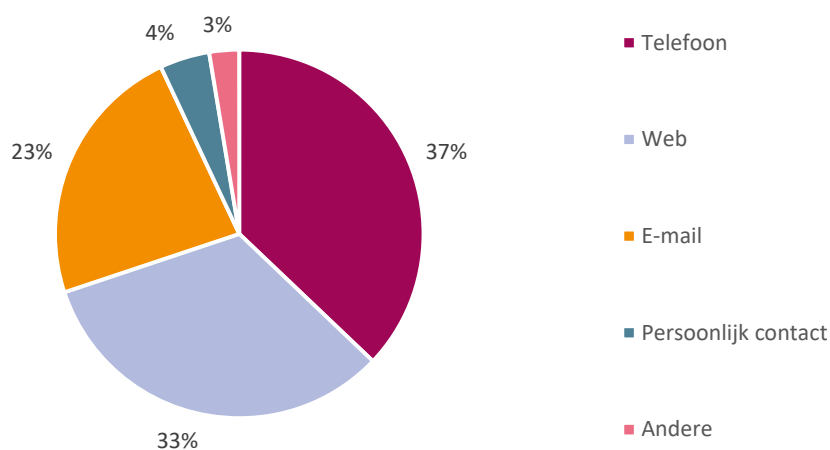
MELDINGEN 2017

	2014	2015	2016	2017
Totaal geregistreerde meldingen	4627	4554	5619	6601
Totaal geregistreerde meldingen over feiten in Vlaanderen:	924	1638	2085	2467
Totaal geregistreerde meldingen over feiten in provincie Limburg:	121	126	151	229

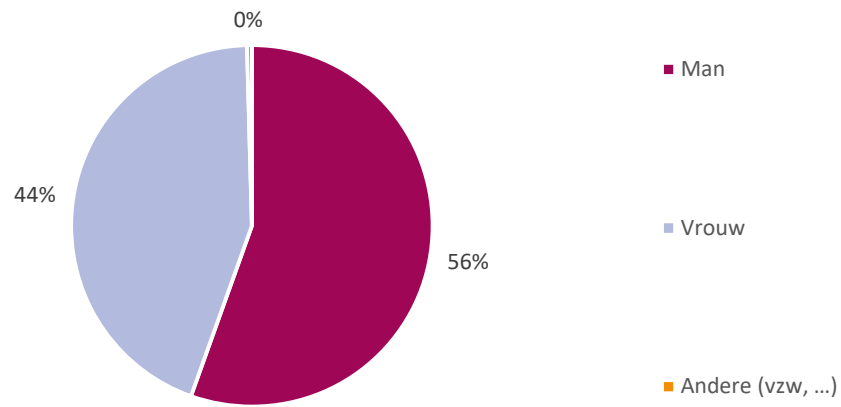
Plaats feiten in provincie Limburg

Hasselt	62	Diepenbeek	3
Genk	34	Halen	2
Niet gekend	14	Alken	2
Sint-Truiden	12	Leopoldsburg	2
Lommel	10	Hoeselt	2
Beringen	9	Bilzen	2
Tongeren	9	Borgloon	2
Maasmechelen	8	Voeren	2
Tessenderlo	7	Neerpelt	2
Houthalen-Helchteren	6	Heers	2
Lanaken	5	Riemst	1
Bocholt	4	Zutendaal	1
Ham	4	Zonhoven	1
Heusden-Zolder	4	Opglabbeek	1
Dilsen-Stokkem	4	Nieuwerkerken (Limb.)	1
Overpelt	3	Lummen	1
Bree	3	Kinrooi	1
Maaseik	3	Totaal	229

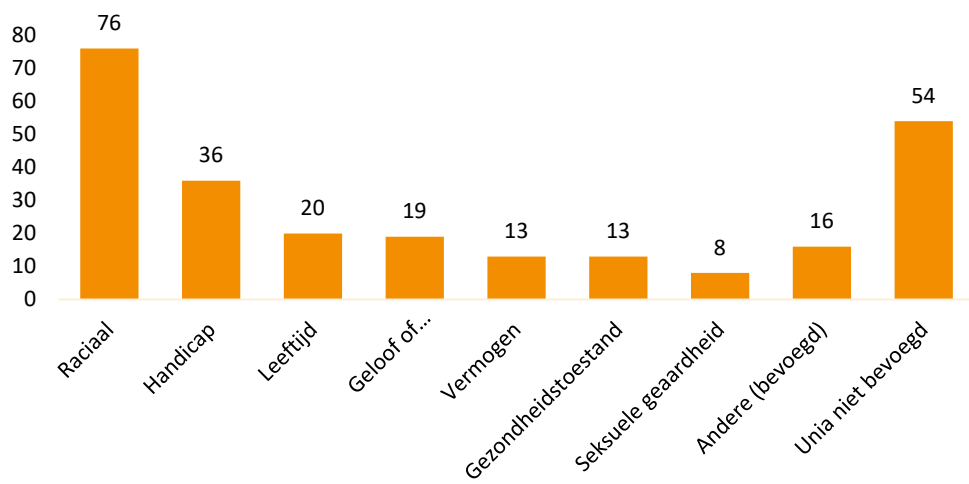
Eerste contactname

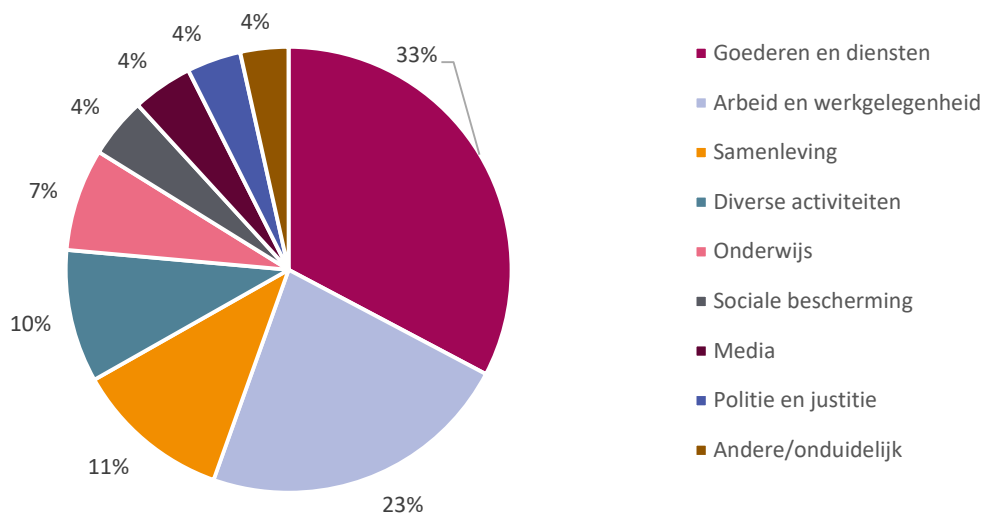
Geslacht melder

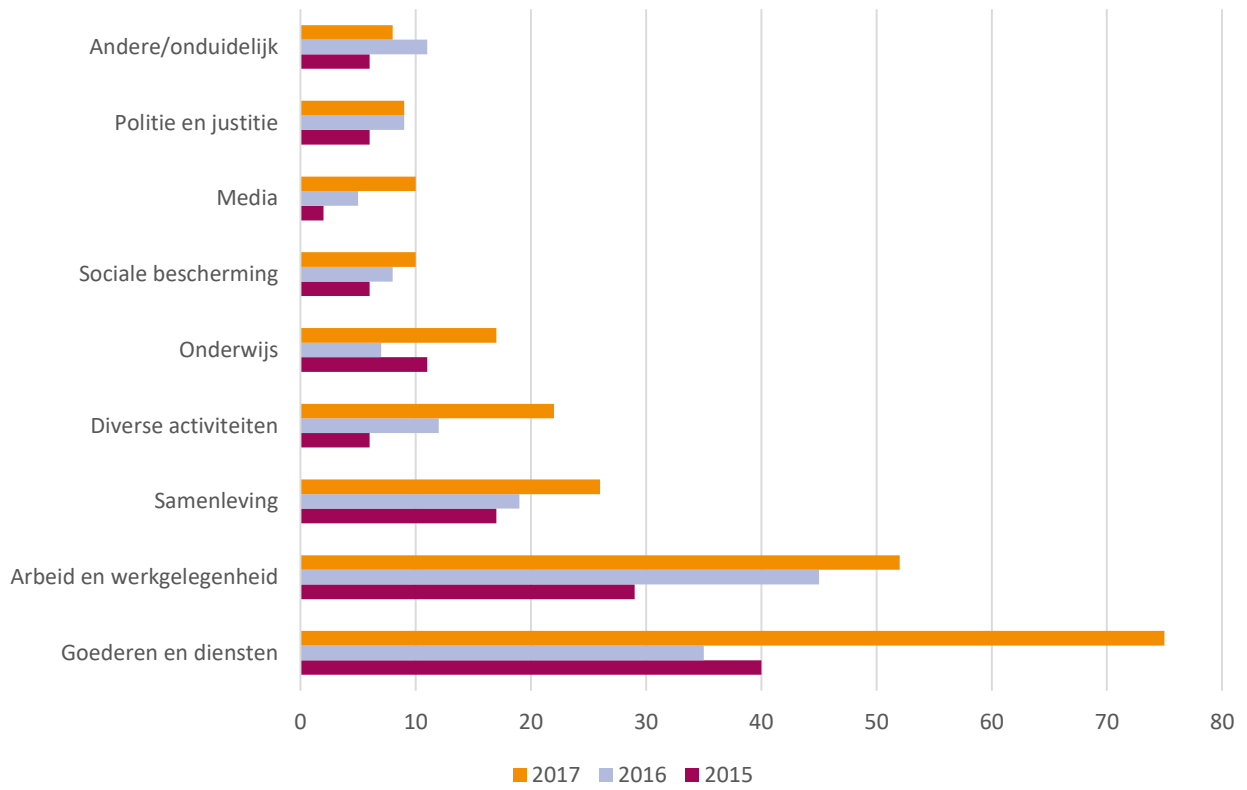
Discriminatiegrond

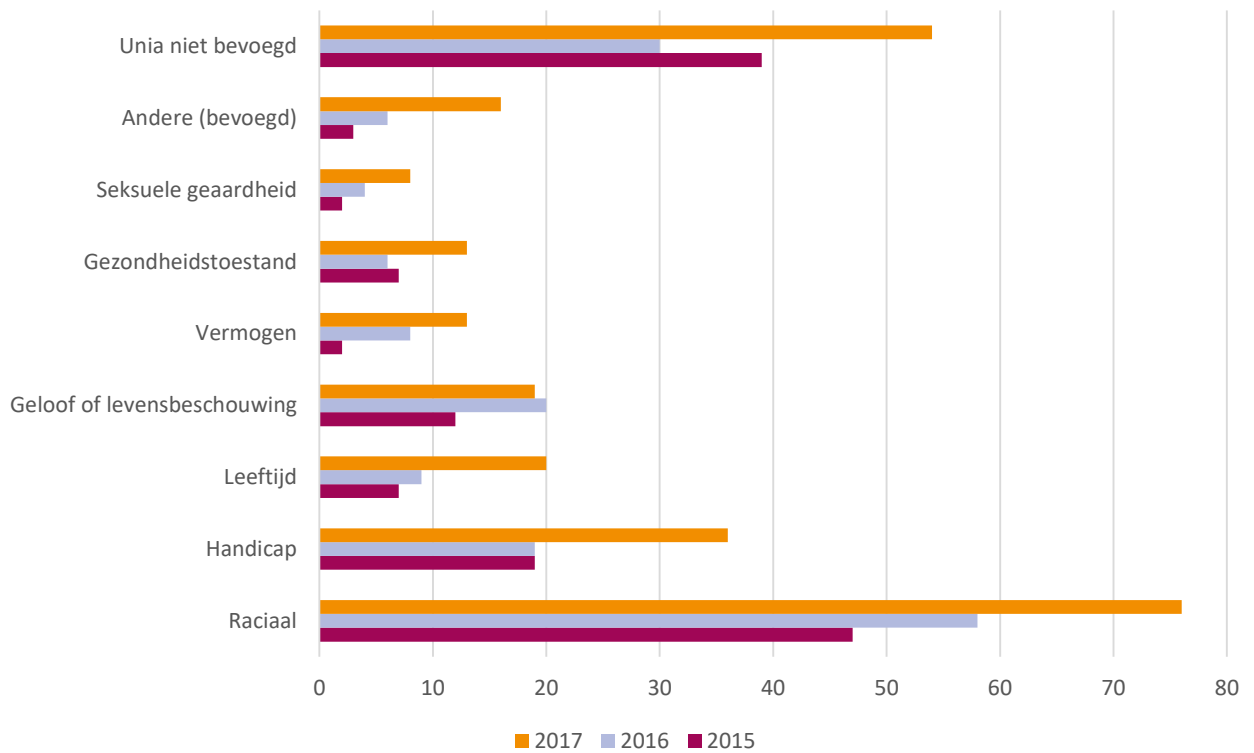
Domein

Domein per jaar

Discriminatiegrond per jaar

DOSSIERS 2017

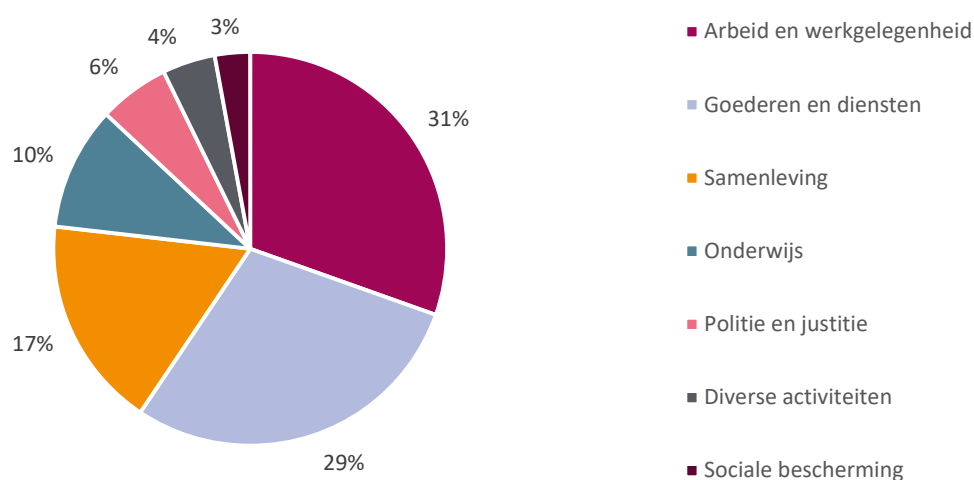
	2014	2015	2016	2017
Totaal geopende dossiers (2016):	1670	1596	1983	2017
Totaal dossiers zonder media/internet:	1331	1231	1643	1691
Regionale informatie beschikbaar:	1244	1105	1524	1548
Feiten gesitueerd in Vlaanderen:	706	619	845	786
Provinciale informatie beschikbaar:	662	604	779	735
Feiten in provincie Limburg:	69	38	74	69

Plaats feiten in provincie Limburg

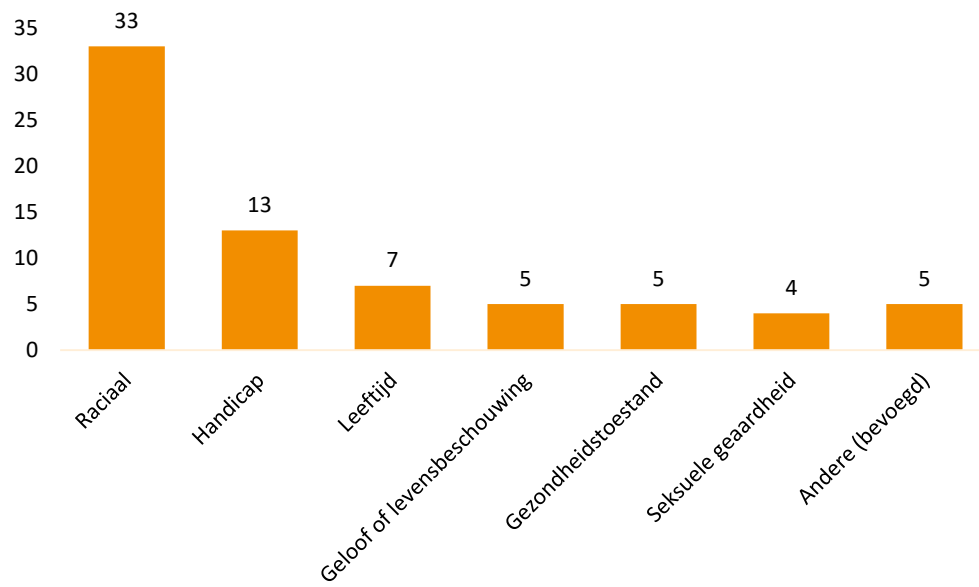
Plaats feiten

Hasselt	24	Leopoldsburg	1
Genk	12	Bilzen	1
Lommel	4	Maaseik	1
Tessenderlo	3	Maasmechelen	1
Diepenbeek	3	Overpelt	1
Sint-Truiden	3	Bree	1
Tongeren	3	Hoeselt	1
Beringen	2	Lanaken	1
Dilsen-Stokkem	1	Niet gekend	1
Halen	1	Heers	1
Ham	1	Heusden-Zolder	1
Bocholt	1	Total	69

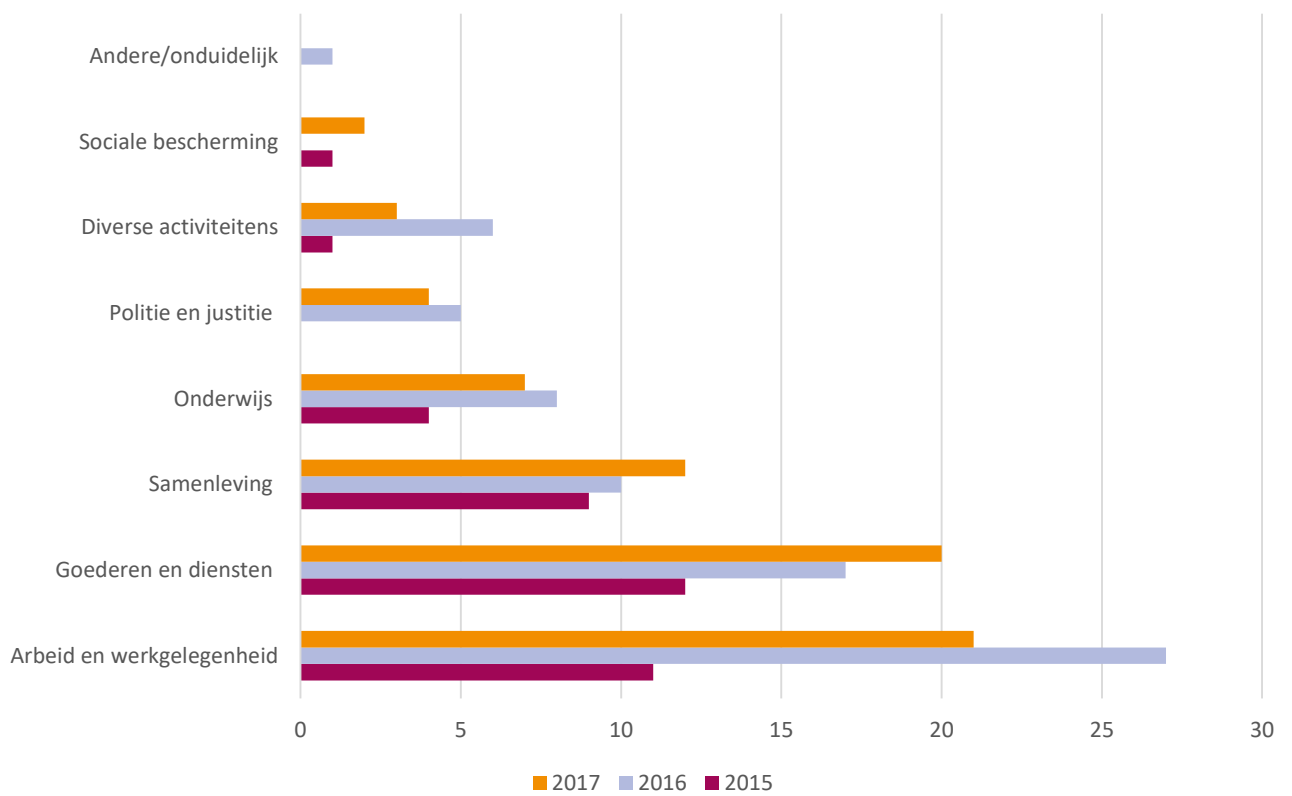
Domein

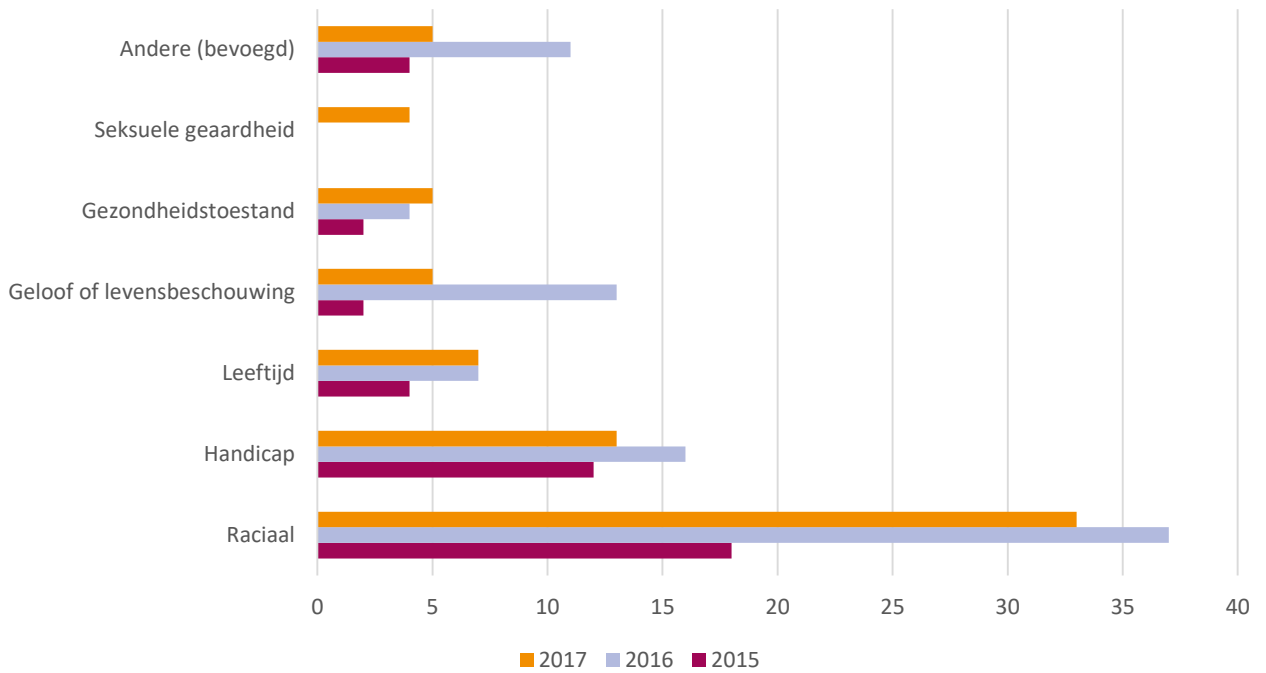
Discriminatiegrond

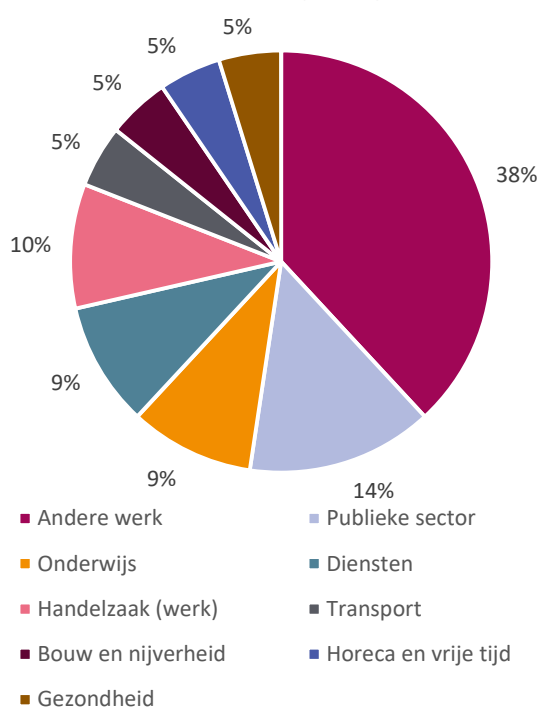
Domein per jaar

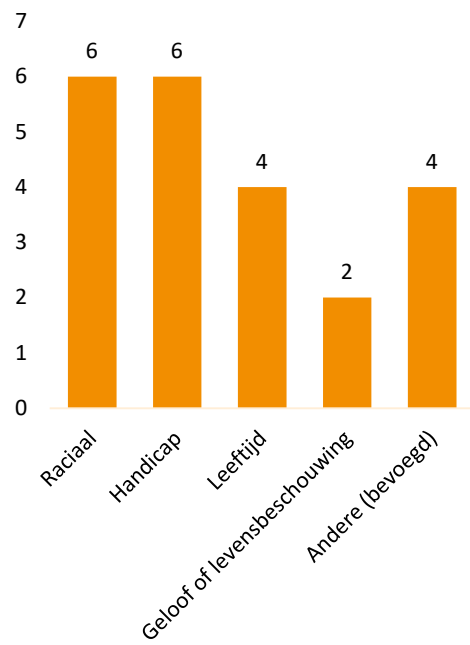
Criteria per jaar

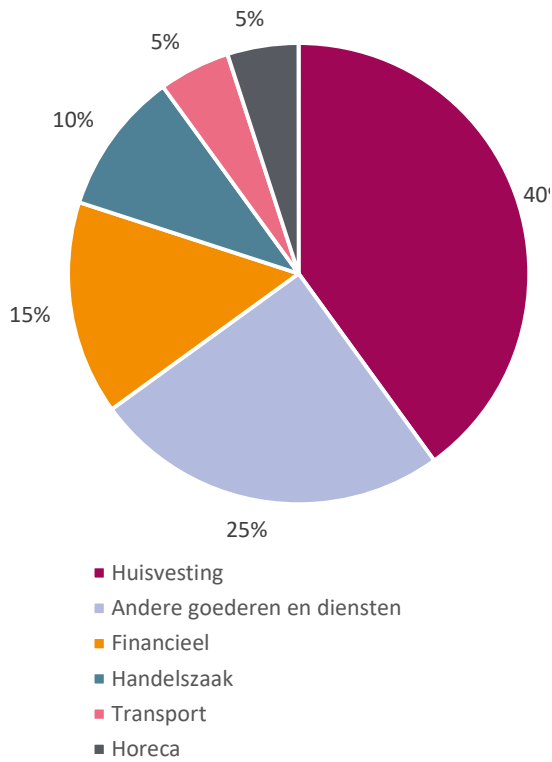
Werk detail (n= 21)

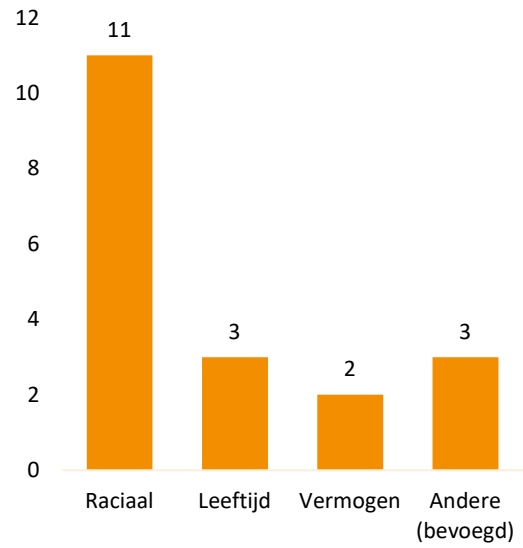
Werk / discriminatiegrond (n=22)

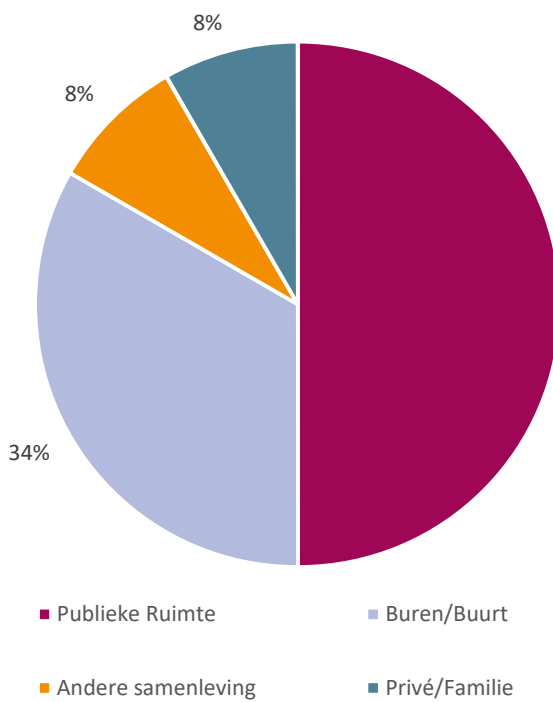
Detail goederen en diensten (n=20)

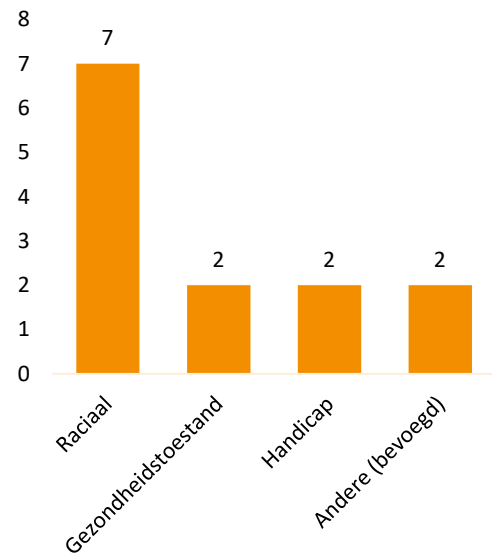
Goederen en diensten / discriminatiegrond (n=19)

Samenleving detail (n=12)

Samenleving / discriminatiegrond (n=13)

Onderhandelde oplossingen

Met rolstoel niet sporten

Een rolstoelgebruiker mocht niet mee sporten op een groot jaarlijks evenement. Unia fronste de wenkbrauwen en ging met de organisatie aan tafel zitten. Toen werd er over rechten gesproken, over inclusie en over redelijke aanpassingen. De organisator luisterde geboeid en Unia zorgde voor duidelijke richtlijnen voor alle medewerkers.

Software mag niet helpen tijdens toetsen

Verontruste ouders van een jongen met dyslexie en dysorthografie belden naar Unia. Hun zoontje mocht geen hulpmiddelen gebruiken tijdens de les spelling of tijdens toetsen. De school in kwestie laat compenserende software, dyslexiesoftware niet toe op die momenten. Unia bemiddelde en sprak met alle partijen. Daarbij werd ook gerekend op de hulp van de pedagogische begeleidingsdienst. Die dienst stippelt nu een traject uit met de school om redelijke aanpassingen op maat van de jongen in te zetten.

Zwemmen met aangepaste zwemkledij

Langere kledij en badjassen zijn nu wél toegelaten in een zwembad. Vooraleer Unia met de uitbaters sprak, mochten alleen badpakken, bikini's of shorts gedragen worden. Daardoor konden sommige omwille van hun geloof of gezondheidstoestand niet gaan zwemmen. Unia onderhandelde en het zwembad paste haar reglement aan zodat langere kledij en badjassen wél kunnen.

Universiteit werkt beleid uit rond redelijke aanpassingen

In het kader van een dossier rond het weigeren van redelijke aanpassingen voor een student Handelswetenschappen met dyscalculie, nam een universiteit contact op met Unia. De universiteit legde de beslissing voor en vroeg advies.

Unia wees op het recht op redelijke aanpassingen, ook in het hoger onderwijs, en stelde dat een universiteit deze aanpassingen niet zonder meer kan weigeren.

Vervolgens nam Unia contact op met het SIHO (Steunpunt Inclusief Hoger Onderwijs). Het SIHO was bereid om de universiteit te begeleiden en te ondersteunen bij het uitwerken van een gepast beleid rond redelijke aanpassingen voor deze opleiding (en bij uitbreiding de opleiding Handelsingenieur). De universiteit ging hiermee akkoord. Het traject wordt eind april aangevat.

Netwerken, preventieve acties en vormingen

Unia Regio Genk

Netwerken

Via deze netwerken plaatst Unia discriminatie en gelijke kansen op de agenda. We verspreiden onze expertise en brochures in:

- Het netwerk arbeid en tewerkstelling (georganiseerd door VDAB)
- Het Lokaal Forum Samen Leven in Diversiteit
- Het netwerk onderwijs in Maaseik

Het overleg van de Limburgse integratiediensten wordt vanop de zijlijn gevolgd door Unia Genk. Verder is er een goed contact met gemeenten die deel uitmaken van de regio Genk.

Zelf organiseren of meewerken aan preventieve acties en vormingen

Preventieve acties

21 maart, de Internationale Dag tegen Racisme

De interne werkgroep Gelijke Kansen van stad Genk waakt over de diversiteit op de werkvloer van de stad en het OCMW. Dit jaar wou de werkgroep samen met Unia Genk personeel motiveren om racisme onder de aandacht te brengen. We gaan ervan uit dat de collega's ambassadeurs zijn voor Gelijke Kansen en zij het verschil kunnen maken.

Geef me 1 minuut

Naar aanleiding van 21 maart 2017, de Internationale Dag tegen Discriminatie en Racisme organiseerde Unia regio Genk samen met de stad Genk en jongeren (de WTS coaches) een evennement waar de jeugdwerkingen een podium kregen tegen racisme. Tieners rapten of animeerden het publiek.

17 mei, de Internationale Dag tegen Homofoob-en Transfoob geweld

In de aanloop naar die dag zetten de dienst Diversiteit en Gelijke Kansen samen met Unia en de vrijwilligers van OGWA (Ook Genks Wel Anders) allerlei activiteit op poten: praatavonden voor een breed publiek, een fototentoonstelling of een pop-up café. Dit jaar startte OGWA ook met een eigen website waar Unia als partner vermeld wordt (www.ogwa.be)

OGWA maakten samen met middelbare scholen en Unia een scholenkoffer. Met de pakketten in de koffer kunnen leraren zelf aan de slag in de klas. Niet alleen in de lessen godsdienst of zedenleer, maar integreerbaar in alle vakken. Als de scholen willen, zorgen wij ook voor aanvullende vormingen.

3 december, de Internationale Dag voor Personen met een Handicap

De rechten voor personen met een handicap brengt Unia in 2017 opnieuw onder de aandacht. Deze keer samen met de lokale adviesraad voor personen met een handicap en dienst Sociaal Welzijn in Shopping 1. Nieuwsgierige shoppers konden een rolstoelparcours volgen.

Verder presenteerde het contactpunt uit Genk de werking met een stand op:

- 7 maart (Internationale vrouwendag)
- 21 juni wereldvluchtelingendag
- 24 september Refugee Walk (stand met de badgemachine)

We gaven infosessie en workshops:

- Vriend en Taal (23 maart)
- Workshop Discrimineer 2 sessies St Jozef Borkrijkinstituut (26 april)
- 27 april: stickeractie assistentiehond Horeca Genk (advies raad voor personen met een handicap Genk, Unia Genk neemt deel)
- Jaarverslag Unia C-mine 14 juni

Analyseren, rapporteren en geven van lokale beleidsaanbevelingen

Stad Genk is lid geworden van het ECCAR-netwerk. Het netwerk van de 'European Coalition of Cities Against Racism' vraagt aan alle deelnemende steden om een 10-puntenplan tegen racisme en discriminatie uit te werken. De stad Genk wil met dit plan haar antidiscriminatiebeleid een nieuw elan geven. De thema's arbeid, onderwijs en huisvesting staan prominent op de agenda.

Unia Regio Hasselt

Netwerken

Werkgroep Gelijke Kansen Huisvesting

In 2017 werkte Unia samen met de dienst Wonen aan een studienamiddag 'Wonen'. Daarnaast sleutelden we ook aan een vorming voor het OCMW-cliënteel. In 2018 wil de werkgroep zich focussen op het sensibiliseren van vastgoedkantoren.

MIO-werkgroep

De MIO-werkgroep samen met pedagogische begeleidingsdiensten, CLB's en belangenverenigingen voor ouders en leerlingen denken samen na over wat het wetgevend kader in de realiteit betekent. Hoe moeten we het VN-Verdrag voor Personen met een Handicap en het M-decreet toepassen op school? We werkten methodisch in drie fases. Een opvallend boeiend proces omdat de verschillende partners van elkaar leerden door de geanonimiseerde cases.

Netwerk secundair onderwijs Hasselt

De dienst onderwijs van de stad Hasselt organiseert jaarlijks verschillende keren een netwerk voor de middelbare scholen van Hasselt en omgeving. Unia legde aan de directie van de aanwezige scholen uit wat de verschillende taken van Unia en het contactpunt zijn. We willen dat scholen zo sneller hun weg vinden naar ons met vragen of problemen rond gelijke kansen.

Netwerk COL13/2013

Unia organiseerde twee momenten waarop de Limburgse referentieambtenaren en –magistraten voor racisme en haatmisdrijven samen komen. Dan worden er concrete cases besproken en informatie uitgewisseld. Het eerste overleg vond plaats in het Regenbooghuis Limburg, waar medewerkers van het Regenbooghuis de werking toelichtten en focusten op de samenwerkingsmogelijkheden. Het andere vond plaats in het Hasseltse gerechtsgebouw, waar de referentieambtenaar van de Lokale Politie Antwerpen de prioriteiten en werking presenteerde.

Andere werkgroepen waar Unia regio Hasselt permanent of op regelmatig aanwezig is:

- Unia zetelt in het Bureau van de Limburgse Integratieraad
- De werkgroep ‘diversiteit’ van stad Hasselt
- De Hasseltse Integratieraad
- De Hasseltse Seniorenraad
- Het Zorgcircuit Wonen
- Het LID-overleg, een netwerk van alle Limburgse Integratiediensten
- Het groepenoverleg van het Regenbooghuis Limburg
- Ad hoc overleggen of informatieverlening aan diensten van Limburgse steden, OCMW’s, de VDAB, zorginstellingen, scholen enz.

Zelf organiseren of meewerken aan preventieve acties en vormingen

Dag tegen Racisme: Campagne ‘Geef me 1 Minuut’

Op 29 maart verwelkomde Unia Hasselt jongeren die allerlei dingen leerden over streetfood, rap en hip hop. Het evenement werd georganiseerd door Arktos, Tajine, de dienst Wijkmanagement en de dienst Diversiteit en Internationale Solidariteit van stad Hasselt. Er waren ook babbelboxen waar jongeren met elkaar konden ‘speed daten’. Alles eindigde met een straatfeest waar gedanst, gezongen, samen gegeten en gedronken werd. De bezoekers waren zeer enthousiast over het hele feest.

Internationale Dag Tegen Holebi- en Transfobie (IDAHOT)

Het Regenbooghuis Limburg organiseerde live radio-uitzendingen vanuit het Regenbooghuis. Lokale zenders GRK en MFY sloegen hiervoor de handen in elkaar. Alle verenigingen kregen zendtijd om hun werking uit te leggen. Unia had er een standje & werd ook geïnterviewd. We konden onze cijfers over homofobie en onze werking, zoals de samenwerking met politie en justitie, toelichten.

Dag van de Handicap

Op 30 november en 1 december organiseerden Unia en de stad Hasselt gratis rondleidingen in het UD- Woonlabo. UD staat voor ‘universal design’, de idee dat huisvesting aangepast moet zijn aan alle doelgroepen, zoals gezinnen met kinderen, rolstoelgebruikers en senioren. Na de rondleiding werd de werking van Unia toegelicht en stelden bezoekers vragen.

Unia contactpunt Hasselt gaf ook vormingen. Hier volgen de belangrijkste:

Traject 'Klantvriendelijke Dienstverlening'

Samen met onder meer Unia, zet de stad Hasselt eind 2016 in op een klantvriendelijkere dienstverlening. De deelnemers volgden opleidingen over Klare Taal, Laaggeletterdheid, Armoede, Fysieke toegankelijkheid, en Discriminatie en racisme. De laatste sessie vond plaats in mei 2017. Omdat iedereen enthousiast was, volgen er nieuwe initiatieven in 2018.

Studiedag Wonen

Op 30 maart organiseerde Unia samen met de dienst Wonen van de stad Hasselt en de Sociale Dienst van het OCMW een studienamiddag over 'Wonen'. Deze namiddag was voor eerstelijns-hulpverleners van omliggende OCMW's, CAW's en andere zorgcentra. Unia gaf er drie workshops over discriminatie op de huisvestingsmarkt.

Infosessies OCMW-cliënteel in maart en november

Unia bracht haar werking in kaart en luisterde naar verhalen over vermoedelijke discriminatie tijdens sessies voor klanten van het OCMW. Een hele dag kregen ze opleiding met tips & tricks bij het zoeken naar een woning en kregen ze advies over het huren van een woning. Ze kregen zeer specifieke voorbeelden van hoe zich te kleden en gedragen, maar ook waar en hoe ze moeten zoeken.

Trefdag buren

Burenbemiddelaars leerden hoe ze moeten omgaan met discriminerende of racistische uitlatingen. Unia deed daarnaast ook de wet uit de doeken op een dag georganiseerd door de Dienst Burenbemiddeling van Politiezone Limburg Regio Hoofdstad. Op basis van eigen verhalen werd er een intervisie georganiseerd en gingen ze meteen aan de slag met de handvaten.

Gastcollege PXL, studenten 'Vastgoed'

Op vraag van PXL gaf Unia een gastcollege aan 3^e jaars studenten rechtspraktijk met als keuzetraject 'Vastgoed'. Het thema van de voormiddag was 'verhuren zonder discrimineren'. Zo leerden de studenten de antidiscriminatiewetgeving kennen, een belangrijk onderdeel van hun deontologische code. Onder de studenten bevond zich een groot aantal toekomstige makelaars, een doelgroep voor de preventieve werking van Unia.

Analyseren, rapporteren en geven van lokale beleidsaanbevelingen

Project huisvesting

Unia Hasselt leidde het project Huisvesting in goede banen. Dat project bevordert gelijke toegang op de huisvestingsmarkt en verzamelt goede praktijken uit Vlaanderen om lokale besturen en organisaties te inspireren. Unia stroomlijnde het project en stelde concrete maatregelen voor.

ECCAR

Unia adviseerde de stad Hasselt die graag lid wil worden van de European Coalition of Cities Against Racism. Daarvoor moet er een plan opgesteld worden. Unia Hasselt bundelt ervaringen van andere steden en gebruikt die bij het schrijven van een plan voor het ECCAR.

Methodologie

De exacte plaats van de feiten is niet altijd voorhanden en/of relevant (bijvoorbeeld in dossiers over internet). Als Unia de postcode niet kan registreren, wordt er gekeken naar de provincie of het gewest waar de feiten zich afspeelden. Dit provinciaal subrapport informeert de betrokken lokale overheden zo goed mogelijk over relevante meldingen en dossiers op hun grondgebied en in de regio.

Alle contactnames met Unia (inclusief de lokale contactpunten) over de bevoegdheden onder artikel 6 van het samenwerkingsakkoord (B.S. 5/3/2013) worden geregistreerd als '**melding**'. Het gaat over meldingen van slachtoffers van (vermeende) discriminatie, haatmisdrijven of –boodschappen, maar ook bijvoorbeeld getuigenissen of vragen van derden hierover. Daarnaast nemen we ook vragen op van personen of organisaties die in een concrete situatie discriminatie wensen te vermijden.

We openen een dossier over een melding wanneer

- 1. De melding verwijst naar een discriminatiegrond waarvoor Unia bevoegd is, én**
- 2. De melder een concreet advies of andere tussenkomst van Unia verwacht**

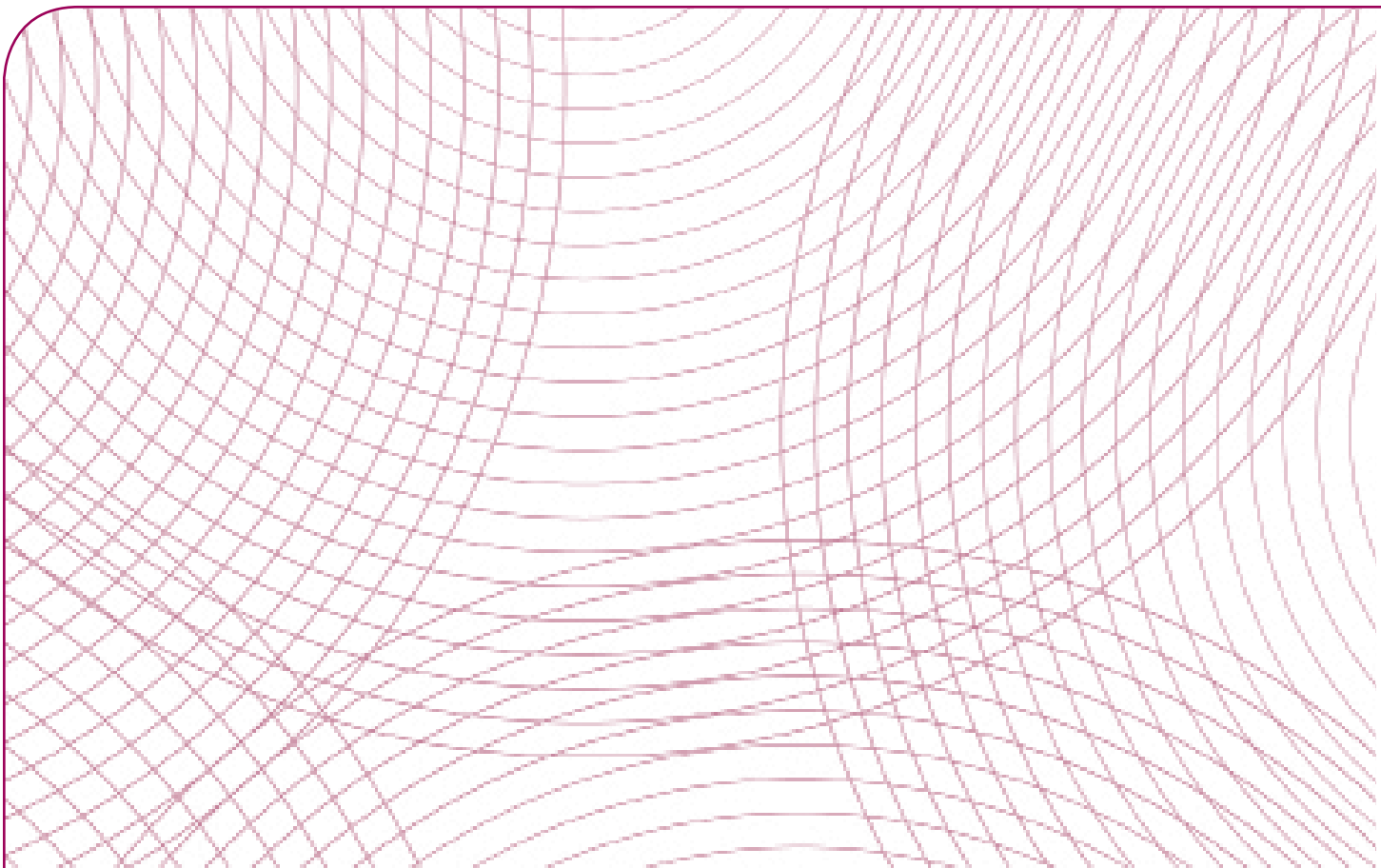
Meerdere meldingen over dezelfde feiten worden in principe gebundeld in eenzelfde dossier (bijvoorbeeld gemediatiseerde gebeurtenissen of *cyberhate*), tenzij de melders een persoonlijk en onderscheiden belang hebben.

Eenzelfde melding of dossier kan betrekking hebben op meerdere discriminatiegronden. Om die reden kan de n-waarde van tabellen en grafieken over discriminatiegronden hoger liggen dan het effectieve aantal meldingen/dossiers.

Voor meer informatie over dit rapport:

Marco Van Haegenborgh – marco.vanhaegenborgh@unia.be – 02 212 31 02

Han De Bruijn – han.debruijn@unia.be - 02 212 30 48

Koningsstraat 138 • 1000 Brussel Tel : +32 (0)2 212 30 00 info@unia.be www.unia.be

Interfederaal
Gelijkkansencentrum